

РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ОХОРОНА ПРИРОДИ

УДК 991.9:502

Любомир ЦАРИК

МЕРЕЖА ПРИРОДООХОРОННИХ ОБ'ЄКТІВ І ТЕРИТОРІЙ ПОДІЛЛЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Мережа територій та об'єктів природно-заповідного фонду України включає одинадцять основних категорій: від біосферних заповідників до заповідних урочищ, поєднаних у різноманітні функціонально-територіальні утворення. Еколого-географічний аналіз заповідної мережі передбачає ґрунтовне дослідження її якісного стану з допомогою відмінних за своєю суттю критеріїв і показників. До числа визначальних критеріїв оцінки заповідної мережі відносять її наповненість заповідними категоріями, наявність базових заповідних об'єктів здатних репрезентувати природу основних ландшафтних районів території, зберігати фітогенофонд і фітоценофонд, підтримувати екологічну рівновагу у регіоні [1].

Існуюча мережа територій та об'єктів природно-заповідного фонду Поділля зважаючи на різноманітні історичні особливості її формування має істотні відмінності у границях різних адміністративних областей, а відтак є неоднорідною в територіально-функціональному відношенні. Аналіз мережі територій і об'єктів природно-заповідного фонду поданий в працях В.П. Брусак, Р.М. Гнатюка, В.В. Зінька, Я.С. Кравчука [2], Г.І. Денисика, В.С. Любченка [5], А.В. Гудзевича [3, 4], П.Л. Царика [9]

Функціональний статус заповідних територій подільських областей представлений різним кількісним поєднанням категорій заповідання, аналіз яких проведено у розрізі адміністративних районів (Табл. 1.).

Таблиця 1

Особливості розподілу функціональної структури ПЗФ адміністративних районів областей Поділля

Адміністративні області	Поєднання категорій заповідання					
	семи	шести	п'яти	чотирьох	трьох	двох
Тернопільська	-	2	4	4	4	3
Хмельницька	1	-	1	9	5	4
Вінницька	-	-	-	9	13	5
Всього	1	2	5	22	22	12

У двадцяти двох адміністративних районах Поділля (34 %) у функціональній структурі ПЗФ переважає поєднання трьох заповідних категорій із одинадцяти існуючих в Україні. Ще двадцять два адміністративні райони (34 %) мають поєднання чотирьох заповідних категорій. У дванадцяти адміністративних районів Поділля (19 %) функціональна структура ПЗФ представлена тільки поєднанням двох заповідних категорій. Решта вісім адміністративних районів мають від п'яти до семи заповідних категорій у функціональній структурі ПЗФ і складають 13 % загальної кількості районів. Наведені дані засвідчують низький рівень функціональної структурованості мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду Поділля на рівні адміністративних районів.

Другим важливим показником аналізу існуючої заповідної мережі є кількісний розподіл заповідних об'єктів на теренах адміністративних районів. Типологія адміністративних районів Поділля за кількістю заповідних об'єктів (табл. 2.) засвідчує, що найпоширенішу типологічну групу формують райони з кількістю заповідних об'єктів у межах 10-29. Саме на неї припадає середньостатистичний показник кількості заповідних об'єктів, який рівняється

21. Це означає, що у адміністративних районах цієї групи процес природодослідження і виявлення цінних для заповідання об'єктів необхідно продовжувати.

Наявність 12-и адміністративних районів у Вінницькій області та 3-х районів у Хмельницькій із кількістю заповідних об'єктів менше десяти однозначно засвідчує недостатню вивченість їх природи на предмет виявлення перспективних для заповідання територій. У дев'яти адміністративних районах кількісний показник заповідних об'єктів є удвічі вищим за середньостатистичний, що засвідчує належну вивченість природи і значну заповідність. І особняком у цьому ряді знаходяться три адміністративні райони, представлені найбільшою кількістю заповідних об'єктів – Заліщицький і Борщівський райони

Таблиця 2

Типологія адміністративних районів подільських областей за кількістю заповідних об'єктів

Адміністративні області	Кількість заповідних об'єктів, од.					
	Менше 10	10-29	30-49	50-69	70-89	Більше 90
Тернопільська	-	8	7	1	1	-
Хмельницька	3	15	1	-	-	1
Вінницька	12	14	1	-	-	-
Всього	15	37	9	1	1	1

Тернопільської області з відповідними показниками 60 і 89 одиниць, та Кам'янець-Подільський район Хмельницької області з найвищим на Поділлі кількісним показником заповідних об'єктів – 122.

Третім критерієм аналізу існуючої мережі територій та об'єктів ПЗФ Поділля є типологія адміністративних районів за часткою заповідних територій у загальній площі. Території двох районів Хмельницької області Кам'янець Подільського та Чемеровецького повністю заповідані, так як входять до складу природного національного парку "Подільські Товтри". Існуюча ситуація є унікальною не тільки в Україні, однак такий підхід за умов густонаселеної території з різнобічним використанням природно-ресурсного потенціалу не сприяє ефективному заповіданню. Протилежна крайність простежується у значній частині адміністративних районів Вінницької і частини районів Хмельницької області і полягає у надмірно низькій частці заповідних площ у загальній площі. У сімнадцяти адміністративних районах Вінницької області із двадцяти семи частка заповідних площ складає менше 1 %, а відсоток площі територій та об'єктів ПЗФ у межах площі Барського, Калинівського, Крижопільського адміністративних районів становить менше 0,1%. Тільки у Чечельницькому адміністративному районі частка заповідних площ перевищує пересічнодержавний показник і складає 6,01 % (рис. 1).

У шести районах Хмельницької області (30%) частка заповідних площ складає менше одного відсотка. Ще п'ять адміністративних районів (25%) мають частку площ заповідних територій менше двох відсотків. Тільки у чотирьох районах (Кам'янець-Подільському, Чемеровецькому, Городоцькому і Полонському) існуюча частка заповідних площ відповідає перспективним стандартам екомережі.

Мережа територій та об'єктів ПЗФ Тернопільської області охоплює площу, яка складає 8,42% загальної території (станом на 1.01.2005 р.), а у ряді адміністративних районів ця частка доведена до науково обґрунтованих норм – Заліщицькому (25,5%), Борщівському (19,3%), Гусятинському (14,2%), Монастириському (13,7%), Бучацькому (11,6%). В Шумському та Кременецькому адміністративних районах заповідність території близька до пересічнообласного показника, в решті адміністративних районів вона нижча від нього (Чортківський – 5,8%, Бережанський – 5,5%, Збаразький – 5,2%, Зборівський – 4,6%, Лановецький – 4,5%, Підволочиський – 4,1%), і надмірно низькою є у Козівському (2,0%), Тернопільському (1,3%), Підгаєцькому (2,6%), Теребовлянському (3,4%) районах (табл. 3.).

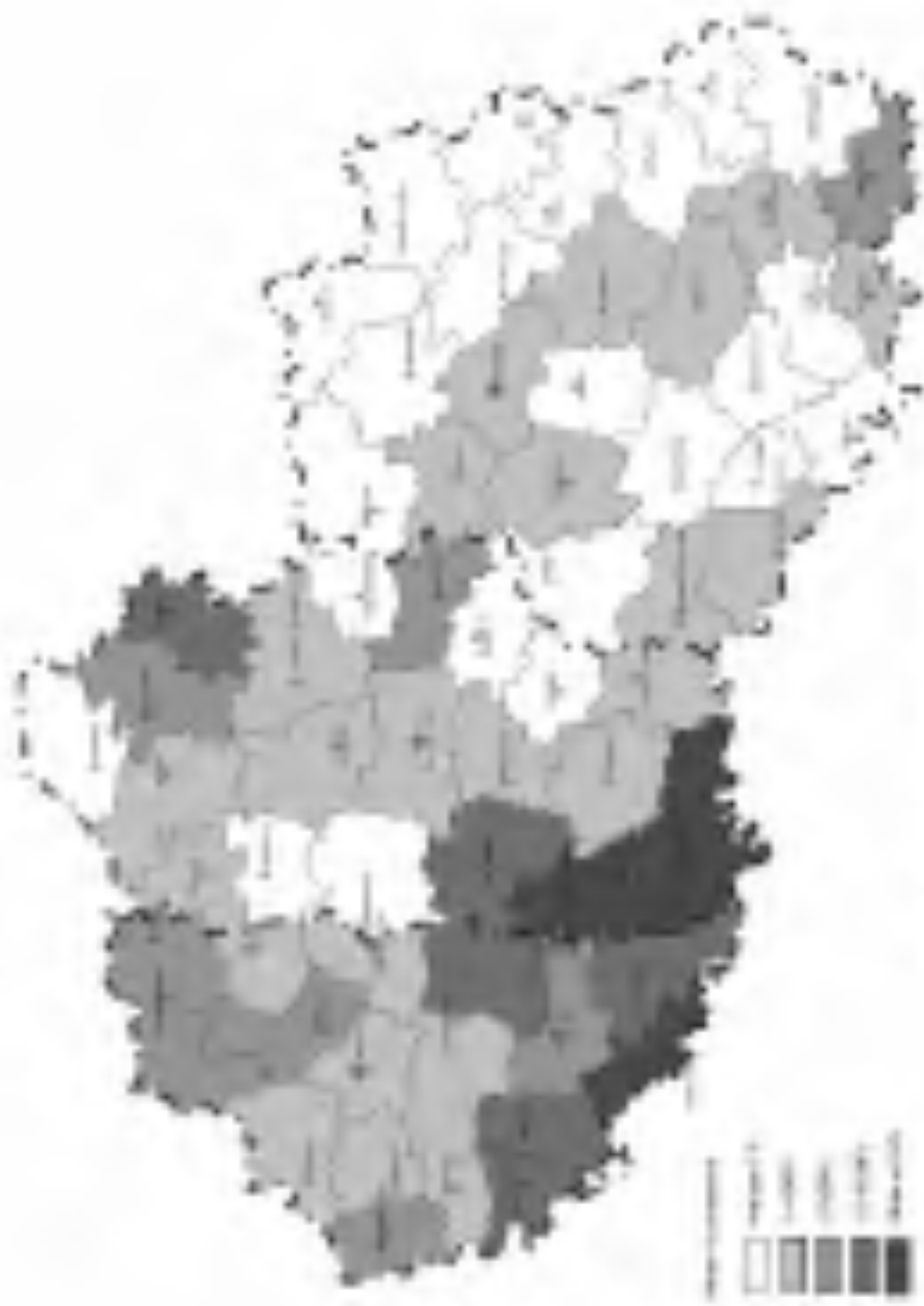

Рис. 1. Просторовий розподіл сільськогосподарського виробництва в Україні

Типологія адміністративних районів Поділля за часткою заповідних площ

Адміністративні області	Частка заповідних площ, %					
	Менше 1	1-4,9	5-9,9	10-14,9	15-24,9	Більше 25
Тернопільська	-	7	5	3	1	1
Хмельницька	6	8	2	2	-	2
Вінницька	17	9	1	-	-	-
Всього	23	24	8	5	1	3

Таким чином, двадцять три адміністративні райони Поділля (36 %) мають неприпустимо низьку ступінь заповідності. Ще двадцять чотири райони (37 %) мають ступінь заповідності у межах 1-4,9 %, причому чотири із них на рівні середньоукраїнського показника. Тільки у сімнадцяти адміністративних районів (27 %) ступінь заповідності території є вищою за середньоукраїнський показник, тоді як у дев'яти районах він досяг європейського рівня.

Аналіз особливостей територіальної структури мережі територій та об'єктів ПЗФ Поділля засвідчує домінуючу приуроченість заповідних територій до долин річок Дністер і Південний Буг, Товтрового і Кременецького кряжів, заліснених опільських, малополіських і середньобузьких ландшафтів. Разом з тим, освоєні вододільні ділянки Подільської і Придніпровської височин відзначаються низькою заповідністю. Серед фізико-географічних областей заповідними об'єктами найбільш повно репрезентовані природні комплекси у Західному Поділлі. Тут функціонують природний заповідник, природний національний парк, регіональні ландшафтні парки, чисельні заказники, пам'ятки природи, що засвідчує повноцінну функціональну структуру територій та об'єктів ПЗФ, високу приуроченість (34 %) заповідних об'єктів.

Разом з тим окремі ландшафти і групи ландшафтів Західного Поділля не належно репрезентовані заповідними об'єктами, які б гарантували збереження ландшафтного і біотичного різноманіття. Це стосується вододільних місцевостей ландшафтів Тернопільського плато, Гусятинського ландшафту.

Найменш репрезентовані заповідними об'єктами ландшафти Північної області Придніпровської височини та Центральної області Придніпровської височини у межах Вінницької області, що свідчить про недостатній рівень вивченості і дослідженості даних ландшафтів.

Незважаючи на відносно високу частку природно-заповідних територій у структурі земельного фонду Поділля, яка у півтора рази є вищою за середньоукраїнський показник, у природно-заповідному фонді регіону простежується низка диспропорцій і проблем (табл.4).

Таблиця 4

Площі ПЗФ та їх частка у структурі земельного фонду

№ п/п	Адміністративно-територіальні одиниці	Площа територій та об'єктів ПЗФ, га	Частка заповідних площ у структурі земельного фонду, %
1	Тернопільська область	116870,4	8,4
2	Хмельницька область	302899,8	14,7
3	Вінницька область	20624,0	0,77
4	Поділля	440394,2	7,2
5	Україна	2557815,8	4,2

Зокрема, малоефективними з точки зору повноцінного збереження природи є такі поширені категорії заповідання як загальнозоологічні заказники, якими зайнято 15 % заповідних площ. До їх складу віднесені орні землі, населені пункти, дороги, природні ландшафти в межах яких охороняється тільки зоологічний компонент, при необмеженій

господарській діяльності. Наступною категорією природозаповідання, до складу якої входять значні площі антропогенних ландшафтів, є природні національні та регіональні ландшафтні парки з їх сільбищними та господарськими зонами. Так, в межах регіонального ландшафтного парку “Дністровський каньйон” площею понад 42000 га, третина площ припадає на населені пункти, присадибні ділянки та орні землі, в границях яких екологічні обмеження ведення господарства практично не дотримуються. Таким чином, на значній частині площ природо-заповідного фонду заповідний режим є малоефективним. Тому в процесі створення теоретичних моделей екомереж при обґрунтуванні їх основних структурних елементів (природних ядер та екологічних коридорів) необхідно переглянути режими природозаповідання загальнозоологічних заказників: частину їх реформувати і перевести у ландшафтні заказники для ефективного збереження всього природного ландшафту. При створенні перспективних природних національних і регіональних ландшафтних парків залучати до їх складу якомога менше площ господарського призначення, так як їх необґрунтовано висока частка у складі парків (яскравий приклад ПНП “Подільські Товтри”) не сприяє основному завданню природозаповідання.

Пересічний заповідний об’єкт Поділля за останні двадцять років істотно збільшив свою площу від 107,8 га до 331,3 га у 2005 році, що в цілому засвідчує позитивну тенденцію загального росту площі заповідних територій в основному за рахунок створення природного національного парку, державного заповідника, регіональних ландшафтних парків, заказників. Ця тенденція має шанси до збереження на тривалу перспективу за умови створення до 2015 року передбачених загальнодержавною програмою Центрально-Подільського природного заповідника, двох природних національних парків “Кременецькі гори” та “Дністровський каньйон”, близько тридцяти регіональних ландшафтних парків прогнозованих науковцями. Однак у третини адміністративних районів Поділля, із них половини районів Вінницької області пересічний заповідний об’єкт явно поступається за своєю площею середньо-подільському. Цей факт засвідчує в загальному про невідповідність заповідних об’єктів потенційним можливостям природних комплексів для заповідання, про надмірну подрібненість заповідних територій, недостатню вивченість природи і невисокий рівень проведення організаційно-управлінських природоохоронних заходів.

Однією з найважливіших завдань реконструкції мережі територій та об’єктів природно-заповідного фонду Поділля є досягнення її ефективної функціонально-територіальної структури, яка б репрезентувала якомога більше категорій заповідання у їх доцільних просторових співвідношеннях у межах кожного ландшафтного району. Пересічний же заповідний об’єкт засвідчує насамперед тактику заповідної справи, реальні можливості відповідати основним критеріям і завданням збереження природи. Він обособлює основні риси заповідної мережі і відображає її потенційні можливості і наміри.

Зазначені напрямки оптимізації ПЗФ Поділля передбачають створення нових і реорганізацію частини існуючих заповідних територій. Планується створення Центрально-Подільського та Чечельницького природних заповідників у границях Вінницької області, низки природних національних парків: Кременецькі гори, Дністровський каньйон, Опільського у межах Тернопільської та Північно-Подільського ПНП у Хмельницькій області.

В межах Подільської височини планується створити ще три національні парки в рамках “Загальнодержавної програми формування національної екомережі на період до 2015 року”, які б репрезентували природні комплекси інших фізико-географічних областей: а саме: “Кременецькі гори” – Північного Поділля, “Дністровський каньйон” – Західного Поділля, “Центрально-Подільський” – Подільського Побужжя. Ще один національний парк “Південне Поділля” або “Чечельницький” запроєктовано до створення ще у 1997 році співробітниками міжвідомчої лабораторії наукових основ заповідної справи НАН України. Наукові розробки з проблем функціонального зонування парку, оцінки стану природокористування в границях

виділених зон представлені у працях А. Гудзевича, В. Любченка (2001) [2], А. Гудзевича, Н. Баюрко, В. Поліщука, Л. Стефанкова (2004) та інших.

Перспективний природний національний парк "Кременецькі гори" площею близько 15 тис. га охоплюватиме фрагмент кременецького кряжу межиріччя річок Ікви та Вілії в межах Північно-Подільської фізико-географічної області та частину Кременецько-Дубненської денудаційної рівнини Малого Полісся від урочища "Заброддя" до с. Стіжок Шумського адміністративного району. У склад парку ввійде найбільш припіднята північно-західна та центральна частини кряжу з абсолютними висотами 350-400 метрів і шириною до 5 кілометрів та протяжністю з південного заходу на північний схід до 35 кілометрів, лісове урочище "Заброддя" та найменш порушена частина боліт між с. Лішня Кременецького району та с. Стіжок Шумського району. У межах зарезервованої території знаходяться 30 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 3252,72 га (21,7% площі території перспективного парку). Територія перспективного ПНП характеризується мальовничими останцевими горами, відчленованими від Подільського плато і розташованими в зоні Малого Полісся. Це гори Божа, Стіжок, Дубовиця та ін.); наявністю 17 видів тварин, занесених до Червоної книги України та 8 видів Європейського Червоного списку, наявністю цінних пам'яток історії, культури, архітектури, археології, тощо. Поєднання унікальних природних комплексів з цінними історико-архітектурними пам'ятками, 20-и кілометрова доступність Почаївської лаври та 30-и кілометрова доступність історичного Збаража робить перспективний парк особливо сприятливим в туристсько-екскурсійному відношенні. Основною проблемою перспективного ПНП є невпорядкованість історико-архітектурних пам'яток для відвідування, недостатній рівень розвитку туристсько-рекреаційної інфраструктури.

Перспективний ПНП "Дністровський каньйон" був запроектований ще у 80-х роках минулого століття в межах середньої течії р. Дністер на відтинку від м. Галича Івано-Франківської області до містечка Ямпіль Вінницької області. Проект не був своєчасно реалізований і сьогодні на зазначеному відтинку дністровської долини планується створення третього національного парку в додаток Галицькому та ПНП "Подільські Товтри". Проектований парк включатиме частину дністровської долини в границях Тернопільської області на відтинку між с. Коропець Монастирського району та с. Окопи Борцівського адміністративного району площею близько 19 тис. гектарів. М'який помірно континентальний клімат Середнього Подністров'я є найважливішим природним рекреаційним ресурсом майбутнього парку. Наявність близько 70 унікальних ботанічних, геологічних і гідрологічних природних об'єктів (стінок наскельно-степової рослинності, відслонень, печер, водоспадів) у поєднанні з чисельними історико-археологічними пам'ятками робить територію парку справжнім музеєм під відкритим небом. Середнє Подністров'я надзвичайно багате різноманітними рекреаційними ресурсами, що робить цей регіон найперспективнішим для розвитку відпочинку, лікувальної, оздоровчої, пізнавальної і спортивної рекреації, туризму. В межах парку корінної реконструкції потребують існуючі відпочинкові і оздоровчі заклади, рекреаційна інфраструктура, необхідне будівництво нових санаторіїв, туристичних баз, будинків відпочинку, кемпінгів, мотелів тощо.

Перспективний природний національний парк "Центральне Поділля" запроектовано до створення у північно-західній частині Північного Побужжя Дністровсько-Дніпровської фізико-географічної провінції. До його складу увійдуть частини територій чотирьох адміністративних районів Вінницької області: Хмільницького, Калиновського, Вінницького та Латинського. Домінуючими ландшафтами парку виступають лісостепові височинні хвилясті лесові із сірими лісовими й темно-сірими опідзоленими ґрунтами, з грабовими дібровами в поєднанні з лісо- й лучно степовими низовинними й височинними терас й давніх прохідних долин, лесові й піщані із сірими й темно-сірими опідзоленими ґрунтами, з борами й суборами. Його загальна площа становитиме близько 46 тис. гектарів. Висотна

диференціація ландшафтів лишній раз підкреслює природну своєрідність парку. Низинні болота та заболочені вільхові ліси поступово переходять у болотні та типові низинні луки, на висотах 260-300м розташовані значні масиви дібров та суборів, на крутих схилах річкових долин фрагментарно збереглися угруповання степової рослинності. Наявність значної кількості заповідних об'єктів (34-х станом на 2004р.), високої зацікавленості території (55 %) в поєднанні з наявними центрами народних промислів (гончарства, лозоплетіння, вишивки) сприятимуть розвитку оздоровчої та пізнавальної рекреацій, сільського зеленого туризму. Загальнодержавне значення мають рекреаційні ресурси бальнеологічного курорту Хмільника. Санаторно-курортні заклади Хмільника слугуватимуть основою подальшого розвитку лікувальної рекреації.

Природний національний парк "Південне Поділля" пропонується до створення в межах південної частини Піщансько-Савранського фізико-географічного району Південно-Подільської височинної лісостепової області Дністровсько-Дніпровської фізико-географічної провінції. Територія парку площею близько 52 тис. га розташована в границях Чечельницького і Тростянецького адміністративних районів. В ландшафтно-ботанічному відношенні це один з осередків рідкісних грабово-дубових угруповань широколистяних лісів лісостепових височинних ландшафтів. Заповідними ландшафтами зайнято близько 8,5% проектованої території. Зона регульованої рекреації займає 26,5% усієї площі парку. У структурі природокористування близько 33% ландшафтів можуть бути використані безпосередньо і опосередковано в рекреаційних цілях. Чисельні пам'ятки археології (городища кургани), архітектурні споруди містечка Чечельник, с. Любомирки, с. Каташин можуть бути об'єктами екскурсійного туризму. Зважаючи на наявність різноманітних рекреаційних ресурсів та з урахуванням природних особливостей ландшафтних комплексів в межах перспективного національного парку є всі передумови для розвитку пізнавальної, спортивної, оздоровчої рекреації, відпочинку і сільського зеленого туризму.

Є всі передумови створення мережі регіональних ландшафтних парків – нових для подільських областей багатофункціональних заповідних категорій, які б задовольняли природоохоронним і туристсько-рекреаційним потребам, зокрема: Малополицького, Почаївського, Залізцівського, Вороняцького, Горинського, Збаразькі Товтри, Бережанське Опілля, Княжий ліс, Середньосеретського, Подільське Надзбруччя у границях Тернопільської області; Славутського, Із'яславського, Авратинського, Слущького, Верхньобуського, Новоушицького, Городоцько-Ярмолинецького у границях Хмельницької області; Хмільницького, Козятинського, Гуцинцівського, Іллінецького, Середньособського, Ладжинського, Брацлавського, Бершадського, Літинського, Верхньомурафського, Копайгородського, Могилів-Подільського, Ямпільського у границях Вінницької області.

З метою повноцінного збереження природних комплексів і створення належних умов для відновлення їх біологічних компонентів було б доречним заказники площею понад 500 га (перспективні природні ядра) перевести у категорію ландшафтних з метою збереження всього природного комплексу, а не тільки його окремих компонентів. У тих ландшафтних районах, де відсутні яскраво виражені природні ядра, виникає необхідність створення нових заповідних об'єктів (заказників, регіональних ландшафтних парків) у місцях територіального поєднання декількох пам'яток природи, заповідних урочищ тощо.

Оптимізація структури територій та об'єктів ПЗФ Поділля буде визнана ефективною за умови досягнення заповідності території 10-15%, функціонування у кожній з фізико-географічних областей природного заповідника чи ПНП, а також створення у кожному ландшафтному районі функціонально-повноцінної структури заповідних об'єктів і базових заказників чи РЛП для виконання ними ролі перспективних природних ядер ландшафтного різноманіття. Найсприятливіші передумови формування регіональної екомережі сьогодні є на теренах Тернопільської області, які проявляються у наступному: кожен ландшафтний район (крім Опільських) репрезентований заповідним об'єктом площею понад 500 га,

відсутність адміністративних районів з надмірно низькою заповідністю територій, приуроченістю перспективних природних ядер до основних екокоридорів. У Хмельницькій і Вінницькій областях значно гірші передумови для формування основних структурних елементів перспективної екомережі, що проявляється у наступних рисах: приуроченість заповідних об'єктів площею понад 500 га до подністровських, товтрових, побузьких, малополіських районів і їх відсутність в інших, наявність великої кількості адміністративних районів з надмірно низькою заповідністю, невідповідною функціональною структурою ПЗФ у більшості адміністративних районів.

Література:

1. Андриенко Т.Л., Плюта П.Г., Прядко Е.И., Каркуциев Г.Н. Социально-экологическая значимость природно-заповедных территорий Украины. – Киев: Наук. думка, 1991. – 160 с.
2. Брусак В.П., Гнатюк Р.М., Зінько В.В., Кравчук Я.С. Перспективи формування природоохоронної системи Поділля // Наукові записки ТДПУ. Серія: географія. – Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 1998. - №2. – С. 180-187.
3. Гудзевич А., Баюрко Н., Поліщук В., Стефанков Л. Особливості господарської зони проєктованого національного парку на Вінниччині // Наукові записки ТДПУ. Серія: Географія. – Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. - №2. – Ч.2. – С. 221-226.
4. Гудзевич А.В. Природно-заповідна Вінниччина. – Вінниця, 2002. – 147с.
5. Заповідне Поділля: краєзнавчі нариси. / За ред: Денисига Г.І., Любченка В.Є. – Вінниця: Видавництво “Тезис”, 2000. – 104с.
6. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду Вінницької області. –Вінниця, 2005. – 37с.
7. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Тернопільської області станом на 1.01.2005 року. – Тернопіль, 2005. – 150с.
8. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Хмельницької області станом на 1.01.2005 року. – Хмельницький, 2005. – 68с.
9. Царик П.Л. Регіональна екологічна мережа: географічні аспекти формування і розвитку (на матеріалах Тернопільської області). – Тернопіль: Вид-во ТНПУ, 2005. – 172с.

Summary:

L.Tsaryk. NETWORK OF NATURE PROTECTION OBJECTS AND TERRITORIES OF PODILLYA: BEING, PROBLEMS, PROSPECTS.

Analyzed functional-territorial protected network structure of Podillya and cut of administrative districts. Lighted problems up of development of the protected business, prospect of creation of the state protected, natural national and regional landscape parks.

УДК 502.7:908(477.8)

Петро ДЕМ'ЯНЧУК

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ЗАХІДНО-ПОДІЛЬСЬКОГО ГОРБОГІР'Я

Формування національної екологічної мережі передбачено Законами України “Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки” (№ 1989-III від 21.09. 2000 р.), “Про екологічну мережу України” (№ 1864-IV від 24.06.2004 р.) та іншими нормативно-правовими актами у відповідності до міжнародних угод і є досить актуальною проблемою сьогодення.

Основними завданнями екомережі, згідно національної “Програми” та “Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття” (1995р.), є: 1) збереження всього комплексу екосистем, середовищ існування, видів та їх генетичного різноманіття, а також ландшафтів європейського значення, 2) забезпечення достатнім простором природних середовищ для збереження й відтворення видів, особливо рідкісних і зникаючих; 3) створення необхідних умов для розселення і міграції видів; 4) забезпечення